

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
Ministarstvo finansija

Босна и Херцеговина
Федерација Босне и Херцеговине
КАНТОН САРАЈЕВО
Министарство финансија

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Ministry of Finance

Na osnovu čl. 15. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“, br: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25/22), ministar finansija d o n o s i

BUDŽETSKE INSTRUKCIJE BR. 1.
ZA IZRADU DOKUMENTA OKVIRNOG BUDŽETA ZA PERIOD 2024.-2026.
(PRELIMINARNI NACRT SREDNJOROČNOG BUDŽETA) I ROKOVI ZA IZRADU
BUDŽETA KANTONA SARAJEVO ZA 2024. GODINU

Sarajevo, februar 2023. god.

Adresa: Maršala Tita 62, 71 000 Sarajevo
Tel: + 387 (0) 33 565-005, Fax: + 387 (0) 33 565-052
Web: <http://mf.ks.gov.ba> E-mail: mf@mf.ks.gov.ba

SADRŽAJ

UVOD	3
1 OSNOVNE FISKALNE PRETPOSTAVKE I SMJERNICE ZA PRIPREMU DOB-a	4
Makroekonomski pokazatelji i projekcije	4
2 OBRASCI TABELA PRIORITETA BUDŽETSKOG KORISNIKA	7
2.1 Popunjavanje tabela pregleda prioriteta budžetskih korisnika	9
2.1.1 Rashodi	9
2.1.1.1 Bruto plate – 611100	9
2.1.1.2 Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi – 612100	9
2.1.1.3 Naknade troškova zaposlenih – 611200	10
2.1.1.4 Izdaci za materijal i usluge – 613000	10
2.1.1.5 Tekući transferi – 614000	11
2.1.1.6 Kapitalni transferi – 615000	11
2.1.1.7 Nabavka stalnih sredstava – 821000	12
2.1.1.8 Izdaci za kamate i ostale naknade – 616000 i Otplate dugova – 823000	12
2.1.2 Prihodi	12
2.1.3 Indikatori učinka	12
2.2 Sudionici u procesu planiranja	13
3 DINAMIKA I ROKOVI PRIPREME DOB-A	14
3.1 Rokovi za izradu DOB-a 2024.-2026. i Budžeta KS za 2024. godinu	15
3.2 Pristup u 10 koraka	16

UVOD

U skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji BiH („Službene novine FBiH“, br.: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25/22), i budžetskim kalendarom za pripremu Dokumenta okvirnog budžeta (u daljem tekstu: DOB) Kantona Sarajevo za period 2024.-2026. godina Ministarstvo finansija Kantona Sarajevo je izradilo Budžetske instrukcije br. 1. za izradu Dokumenta okvirnog budžeta za period 2024-2026 godine (Preliminarni nacrt srednjoročnog budžeta) i rokove za izradu Budžeta Kantona Sarajevo za 2024. godinu.

Svrha Budžetskih instrukcija broj 1. je da korisnike obavijesti o osnovnim ekonomskim pretpostavkama i smjernicama za pripremu DOB-a, tabelama pregleda prioriteta budžetskih korisnika, te dinamici i rokovima pripreme DOB-a. Njihov cilj je pravovremeno dostavljanje podataka za pripremu i izradu DOB-a Kantona Sarajevo (u daljem tekstu KS) za period 2024.-2026. i Budžeta KS za 2024. godinu.

Upravljanje budžetom i izrada budžeta zasniva se na DOB-u koji obuhvata fiskalnu godinu i dvije naredne fiskalne godine. Osnove za izradu budžeta zasnivaju se na procjeni privrednog razvoja, razvoja socijalnog sektora, makroekonomskih indikatora i prognozi prihoda i rashoda za godine koje su obuhvaćene DOB-om. Trogodišnje planiranje budžeta je obaveza za sve korisnike budžetskih sredstava.

U tom smislu, sva tri nivoa vlasti u BiH nastoje stvoriti jače veze između vladinih politika i pružanja usluga na nivou ministarstava, da se unaprijedi raspodjela resursa putem procesa izrade budžeta koji akceptiraju vladine politike i prioritete, da se dugoročno i strateški sagledaju prihodi sa aspekta prioriteta i održivosti. Ovim se nastoji obezbijediti postizanje većih izlaznih rezultata i unapređenje odgovornosti i transparentnosti. Na taj način, kroz programsko budžetiranje, za sve nivoe vlasti budžet se definiše kao primarni instrument za izradu politika koji treba uzeti u obzir dugoročne potrebe, kao i izradu godišnjih budžeta.

Programskim budžetom se vladini strateški ciljevi prenose u programe koji ispunjavaju socijalne i ekonomske potrebe građana. Zbog toga što sama izrada godišnjeg budžeta, po budžetskim stavkama, nije dovoljna da bi se osiguralo ispunjenje vladinih ciljeva, programsko budžetiranje osigurava unaprijeđeno upravljanje i prioritetizaciju ograničenih vladinih resursa, kao i dugoročnu fiskalnu održivost. Za ministarstva i budžetske korisnike programsko budžetiranje će utvrditi jasna očekivanja u smislu učinka rada u okviru raspoloživih resursa, pomoći rukovodiocima da se usmjere na strateške prioritete i da osiguraju vrijednost za uloženi novac. Vladama će se omogućiti da uvedu izmjene u raspodjeli resursa unutar racionalnog okvira, učiniti budžetiranje, planiranje i praćenje učinka ključnim aktivnostima za sve učesnike u ovom procesu, te uvesti najuspješniji sistem rukovođenja u cijeli javni sektor.

U skladu sa članom 16. stav (3) Zakona o budžetima u FBiH Budžetske instrukcije br.1 sadrže, kako slijedi:

1. osnovne fiskalne pretpostavke i smjernice za pripremu DOB-a na osnovu smjernica za trogodišnje planiranje rada i
2. obrasce tabela prioriteta budžetskih korisnika

Ovom Instrukcijom informišemo budžetske korisnike Kantona Sarajevo da će u 2023. godini budžetski korisnici Kantona Sarajevo svoje budžetske zahtjeve za Dokument okvirnog budžeta 2024-2026 godina kreirati u softverskoj aplikaciji eBudget i putem skraćenog pregleda programa koji je definisan u dijelu 2. Tabele pregleda prioriteta budžetskih korisnika.

Osnovni ciljevi eBudget sistema su povećanje efikasnosti i efektivnosti procesa planiranja budžeta, automatizacija i standardizacija svih faza procesa i obezbjeđivanje potpune kontrole i transparentnosti procesa pripreme budžeta. Ostvarivanje ovih ciljeva dovodi do generalnog poboljšanja procesa planiranja budžeta, što značajno doprinosi unapređenju kvaliteta javnih finansija. Za krajnje korisnike, sistem olakšava svakodnevne aktivnosti u okviru kompleksnog procesa pripreme budžeta i kroz analitičniji pristup krajnjim korisnicima omogućava da se koncentrišu na suštinu svog posla.

1 OSNOVNE FISKALNE PRETPOSTAVKE I SMJERNICE ZA PRIPREMU DOB-a

Makroekonomski pokazatelji i projekcije

Federalno ministarstvo finansija je dostavilo revidirane projekcije javnih prihoda za 2022. godinu i projekcije za period 2023-2025. godina (broj: 05-12-5-3955/22-2 od 07.11.2022. godine). Projekcije su zasnovane na zadnjim zvaničnim makroekonomskim prognozama, preuzetim od Direkcije za ekonomsko planiranje (DEP), u septembru 2022. godine, te prate pretpostavljena kretanja ključnih parametara sa kojima su u korelaciji.

Nakon stabilizacije epidemioloških prilika vezanih za pandemiju virusa COVID-19, te postignutog značajnog ekonomskog oporavka, uz visok rast domaćeg bruto proizvoda (BDP-a) tokom 2021. godine, početkom 2022. godine ekonomija je stavljena pred nove izazove, uslijed složenih međunarodnih političkih prilika vezanih za ratna dešavanja u Ukrajini, koja su se značajno reflektovala na globalne i domaće ekonomske tokove, prvenstveno kroz nagle i visoke inflatorne skokove. Međutim, kako ističe DEP, i pored navedenih negativnih utjecaja u Bosni i Hercegovini je tokom prve polovine tekuće godine ostvaren značajan ekonomski rast, koji bi ipak pod inflatornim pritiscima mogao usporiti u zadnjem kvartalu, te nastaviti usporenijim tokom kretanja i u narednoj godini. Shodno tome, u 2023. godini pretpostavlja se skromniji realni rast BDP-a od 1,7%, uzimajući u obzir da očekivane negativne ekonomske posljedice na svjetsku ekonomiju, iskazane kroz trgovinske, finansijske i cjenovne šokove, neće zaobići ni ekonomiju Bosne i Hercegovine. U periodu 2024. - 2025. godina, pod pretpostavkom da se međunarodna politička situacija neće dodatno usložniti, može se očekivati prosječni godišnji ekonomski rast od 2,85%, a ključnim osloncem istog pretpostavlja se domaća tražnja, iskazana kroz povećanje privatne potrošnje i investicija.

U nastavku slijedi tabelarni prikaz osnovnih makroekonomskih pokazatelja za period 2020 – 2025. godine.

Makroekonomski pokazatelji za period 2020-2025

Indikator	Žvanični podaci	Projekcije				
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Nominalni BDP u mil KM	35.447	39.921	43.994	46.758	49.270	52.093
Nominalni rast u %	-3	12,6	10,2	6,3	5,4	5,5
BDP deflator (prethodna godina = 100)	100,2	104,7	107,3	104,5	102,6	102,4
Realni BDP u mil KM (prethodna godina = 100)	35.372	38.136	41.009	44.732	48.032	50.769
Realni rast u %	-3,2	7,6	2,7	1,7	2,7	3
Inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena u %	-1	2	13,1	6,7	3,1	2,2
Potrošnja u mil KM	32.197	34.342	38.192	39.964	41.087	42.461
Realni rast u %	-2,3	4,3	1	0,3	0,5	1,1
Vladina potrošnja u mil KM	7.128	7.536	8.327	8.677	8.946	9.214
Realni rast u %	1,4	3,1	1,8	0,4	0,6	0,5
Privatna potrošnja u mil KM	25.069	26.806	29.865	31.287	32.141	33.247
Realni rast u %	-3,2	4,6	0,8	0,3	0,4	1,2
Investicije (bruto) u stalna sredstva u mil KM	7.679	8.367	9.180	9.609	10.139	10.916
Realni rast u %	-4,2	4,8	2,5	2,8	3,6	5,7
Vladine investicije u mil KM	1.674	1.193	1.431	1.512	1.678	1.846
Realni rast u %	82,7	-31,5	14,9	3,5	7,8	6,8
Privatne investicije u mil KM	6.005	7.174	7.748	8.097	8.462	9.071
Realni rast u %	-15,4	14,9	0,5	2,7	2,9	3,5
Uvoz u mil KM	16.645	21.084	26.234	27.830	29.490	31.609
Nominalni rast u %	-14,6	26,7	24,4	6,1	6	7,2
Realni rast u %	-13,4	20,5	12	4,7	4,6	5,7
Izvoz u mil KM	11.870	16.485	20.429	22.346	24.331	26.621
Nominalni rast u %	-17,2	38,9	23,9	9,4	8,9	9,4
Realni rast u %	-15,8	24,6	15,2	6,6	6,8	7,3
Nacionalna bruto štednja u % BDP-a	19	23,5	22,4	23,2	24,9	26,3
Bilans tekućeg računa u mil KM	-1.286	-802	-1.765	-1.422	-1.067	-836
Rest u %	29,6	-37,2	117,4	-19,4	-24,9	-21,6
Bilans tekućeg računa u % BDP-a	-3,6	-2	-4	-3	-2,2	-1,6

IZVOR: DEP - septembar 2022. godine

Pojedinačna alokacija prihoda od indirektnih poreza za kantone i općine/gradove za 2022. godinu urađena je prema koeficijentima raspodjele iz Uputstva o određivanju učešća kantona, jedinica lokalne samouprave i nadležnih kantonalnih ustanova za ceste u prihodima od indirektnih poreza i načinu raspoređivanja tih prihoda za 2022. godinu („Službene novine Federacije BiH”, broj: 77/21). Pojedinačni projicirani iznosi za period 2023-2025. godina alocirani su u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 22/06, 43/08, 22/09, 35/14, 94/15 i 17/22).

Revidirane projekcije prihoda od poreza na dobit za 2022. godinu bazirane su na tekućem trendu naplate (Q1-Q3 2022), uz procjenjena očekivanja do kraja godine. Projekcije ovih prihoda za period 2023. - 2025. godina, prate prognoze ekonomskog rasta. Uzimajući u obzir visok nivo inflacije, koji je tokom 2022. godine doveo do značajnog porasta troškova poslovanja, prognozirana je refleksija navedenog na naplatu prihoda od poreza na dobit u 2023. i 2024. godini.

Rast broja zaposlenih, uz značajno visok rast prosječne plaće, tokom 2022. godine rezultirao je značajno visokom naplatom prihoda od poreza na dohodak, te obaveznih socijalnih doprinosa. Prateći makroekonomske prognoze vezane za tržište rada i u periodu 2023-2025. godina očekivan je stabilan nastavak rasta ovih prihoda.

Srednjoročne projekcije javnih prihoda u Federaciji BiH prate makroekonomska očekivanja u kretanju onih agregata sa kojim su u značajnoj korelaciji. Kod nekih stavki, u cilju očuvanja fiskalne discipline, već unutar osnovnog scenarija uključeni su i procjenjeni efekti pojedinih visokih rizika po ostvarenje makroekonomskih prognoza. Obzirom na krajnju nepredvidivost mogućih budućih šokova, posebno kada je riječ o ubrzanom rastu inflacije, moguće su značajne promjene u krajnjem ishodu makroekonomskih pretpostavki, pa tako i projekcija javnih prihoda.

Pored navedenog, na drugačiji ishod u naplati javnih prihoda mogu u značajnoj mjeri utjecati: neplanirane izmjene poreznih politika, značajna odstupanja u kretanju koeficijenta raspodjele prihoda od indirektnih poreza između entiteta u odnosu na trenutno procjenjeni, promjene u nivou planirane otplate vanjskog duga, promjene u izdvajanju prihoda od indirektnih poreza za Institucije BiH, rad porezne administracije, te razvoj drugih događaja poput novih elementarnih nepogoda.

Indirektni porezi koji pripadaju Kantonu Sarajevo za 2023. godinu su za 40,5 mil KM veći u odnosu na zadnje dostavljene projekcije iz maja 2022. godine (projekcije iz maja su sadržavale prvi scenariji umanjjenja prihoda od indirektnih poreza Kantonu Sarajevo nakon usvajanja Izmjena i dopuna Zakona o pripadnosti javnih prihoda u FBiH). Porez na dohodak za 2023. godinu je za 30,2 mil KM veći u odnosu na zadnje dostavljene projekcije iz maja 2022. godine. Porez na dobit kao treći najvažniji prihod Kantona Sarajevo za 2023. godinu u projekcijama Federalnog ministarstva finansija planiran je za 24,5 mil KM veći u odnosu na zadnje dostavljene projekcije iz maja 2022. godine.

Obzirom na Izmjene i dopune Zakona o pripadnosti javnih prihoda u FBiH i umanjjenje pondera koji pripada Kantonu Sarajevo neophodno je pristupiti racionalizaciji troškova pri planiranju budžetskog zahtjeva. Kako bi se postigla uravnoteženost budžeta potrebno je da svi budžetski korisnici oprezno planiraju rashodovnu stranu budžeta i u rokovima koji su definisani ovom Instrukcijom, svoj zahtjev dostave Ministarstvu finansija. Budući da je Dokument okvirnog budžeta koncipiran na planiranju programa, u uslovima ograničenih sredstava, ističemo nužnost planirajna prioritetnih programa i zakonom utvrđenih obaveza.

Članom 167. stav (2) Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 36/22) propisano je da „Dodjela sredstava za rad Univerziteta iz Budžeta Kantona Sarajevo vrši se po osnovu kriterija koje na prijedlog Senata utvrđuje Upravni odbor Univerziteta.“

Obzirom da je ovo prvi dokument okvirnog budžeta Kantona Sarajevo nakon donošenja novog Zakona o visokom obrazovanju u 2022. godini, potrebno je da Upravni odbor Univerzitet u Sarajevu, prije dostavljanja zahtjeva za DOB 2024-2026, utvrdi naprijed navedene kriterije i o tome obavijesti Ministarstvo finansija Kantona Sarajevo.

2 OBRASCI TABELA PRIORITETA BUDŽETSKOG KORISNIKA

Budžetski korisnici Kantona Sarajevo budžetske zahtjeve predstavice za tri naredne budžetske godine po ekonomskim klasifikacijama i programima. Podnošenje budžetskih zahtjeva se vrši putem softverske aplikacije eBudget, te će se putem iste izvršiti konsolidacija svih budžetskih zahtjeva. Takođe, budžetske zahtjeve je potrebno dostaviti i ovjerene u pisanoj formi.

Programsko prikazivanje budžetskog zahtjeva koristi Vladi Kantona Sarajevo kako bi pripremila sveobuhvatni srednjoročni plan budžeta, kojim se resursi alociraju prema najbitnijim ekonomskim i društvenim prioritetima KS, te odredile gornje granice potrošnje za svakog budžetskog korisnika. Obzirom da zahtjevi budžetskih korisnika uglavnom prevazilaze raspoloživa sredstva, vrlo je bitno da se svi korisnici pridržavaju uputa iz ovih Instrukcija ukoliko žele da njihovi zahtjevi budu razmotreni od strane Ministarstva finansija KS.

Ministarstvo finansija KS u proteklom periodu izdalo je određena mišljenja na osnovu Pravilnika o proceduri za izradu izjave o fiskalnoj procjeni zakona, drugih propisa i akata planiranja na budžet („Službene novine FBiH“, broj 34/16), na nove ili izmijenjene propise koja su donosila resorna ministarstva i u kojima je se navodilo da za ista nisu potrebna dodatna finansijska sredstva iz budžeta KS. Shodno tome, potrebno je da budžetski korisnici ne stvaraju dodatne finansijske obaveze po ovom osnovu jer će Ministarstvo finansija pratiti, provjeravati i vršiti kontrolu istih.

Tehničke upute za popunjavanje tabela se nalaze u aplikaciji eBudget gdje se mogu preuzeti u cijelosti, kao i u svakom koraku popunjavanja pojedinačno. U sklopu toga, potrebno je da svi korisnici pripreme svoje zahtjeve za period 2024.-2026. godina u programskom formatu, što podrazumijeva raspodjelu potrošnje korisnika po programima i ekonomskoj klasifikaciji, **pri tome rangirajući programe po prioritetima**. Time se korisnicima olakšava formulacija ciljeva i postizanje željenih rezultata.

Napominjemo da planiranje DOB-a u eBudget aplikaciji podrazumijeva:

- 1. planiranje svih ekonomskih klasifikacija rashoda po detaljnijim izvorima finansiranja,*
- 2. detaljnije razvrstavanje ekonomskih klasifikacija rashoda koristeći sve subanalitike koje su do sada bile predmet u Instrukciji br. 2.,*
- 3. pisanje obrazloženja za svaku planiranu ekonomsku klasifikaciju rashoda,*
- 4. dodjeljivanje rodne odgovornosti svim planiranim ekonomskim klasifikacijama rashoda, tj. uključivanje rodnog asketa prilikom planiranja svih rashodovnih pozicija u budžetu.*

U 2022. godini u organizaciji USAID-a organizovana je tehnička pomoć resornim ministarstvima i korisnicima u Kantonu Sarajevo u definisanju budžetskih programa i indikatora. Projekat je obuhvatao pregled ključnih koncepata u programskom budžetiranju i nove metodologije programskog budžetiranja u FBiH i način povezivanja sa strateškim planiranjem. Projekat je prezentovao predloženu strukturu budžetskih programa i indikatora učinaka za svako resorno ministarstvo i određene organizacione jedinice.

Potrebno je da budžetski korisnici prilagode svoje programe i sve dijelove programa kao što su: ciljevi programa, aktivnosti programa i indikatore sa predloženim programima i indikatorima koje je resorno ministarstvo zajedno sa Ministarstvom finansija komuniciralo u sklopu projekta USAID-a.

Sve izmjene u nazivima programa u eBudget aplikaciji izvršiti u saradnji sa Ministarstvom finansija.

Posebno ističemo da su svi budžetski korisnici obavezni popuniti tabelu 1. Dokument okvirnog budžeta 2024-2026 koja se nalazi na web stranici u dokumentaciji „Izrada DOB-a 2024-2026“. Istu je potrebno potpisano dostaviti Ministarstvu finansija KS u pisanoj i elektronskoj formi.

TABELA 1

Institucija:						
Strateški ciljevi budžetskog korisnika: (navesti strateške ciljeve koje budžetski korisnik nastoji postići)						
	Izvršeno 2022.	Plan 2023.	Procjena 2024.	Procjene 2025. 2026.		
Program br. 1: (unijeti naziv)	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	
Rukovoditelj programa						
Programski cilj i ključne djelatnosti:						
INDIKATOR ZA PROGRAM 1:						
Izlazni rezultat (popuniti za 2024, 2025 i 2026)						
Krajnji rezultat (popuniti za 2024, 2025 i 2026)						
Program br. 2: (unijeti naziv)	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	
Rukovoditelj programa						
Programski cilj i ključne djelatnosti:						
INDIKATOR ZA PROGRAM 2:						
Izlazni rezultat (popuniti za 2024, 2025 i 2026)						
Krajnji rezultat (popuniti za 2024, 2025 i 2026)						
UKUPNA PREDLOŽENA POTROŠNJA	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	
UKUPNI PREDLOŽENI RASHODI, PO EKONOMSKOJ KLASIFIKACIJI						
611000	Plate i naknade troškova zaposlenih	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
612000	Doprinosi	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
613000	Izdaci za materijal i usluge	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
614000	Tekući transferi	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
812000 822000 823000	Kapitalni izdaci	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
	UKUPNO	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
UKUPNI PREDLOŽENI RASHODI, PO IZVORU SREDSTAVA						
	Rashodi finansirani iz budžeta	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
	Rashodi finansirani iz vlastitih sredstava	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
	Rashodi finansirani iz donacija	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
	UKUPNO	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
	Predloženi ukupni broj zaposlenih	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0

Uz zahtjev za DOB potrebno je dostaviti Ministarstvu finansija i kopiju popunjenih IP obrazaca koji se dostavljaju Zavodu za planiranje Kantona Sarajevo do 10.04. tekuće godine.

Potrebno je unaprijediti proces identifikacije projekata koji se planiraju u DOB-u sa projektima iz Programa javnih investicija i projektima iz strateških dokumenata i to na način da se u obrazloženju budžetske linije (u eBudget aplikaciji) navede da je projekat kandidovan u Programu javnih investicija i strateškim dokumentima, pod šiframa kako su definisani u tim dokumentima.

2.1 Popunjavanje tabela pregleda prioriteta budžetskih korisnika

Cilj programskog budžetiranja i rangiranja programa po prioritetima je da omogući korisnicima aktivnije učešće u određivanju prioriteta u ranoj fazi budžetskoj procesa (tj. prije nego se donesu odluke o gornjim granicama izdvajanja sredstava za budžetske korisnike) i omogući Vladi da odredi najbitnije unutar iznesenih prijedloga. Također, korisnicima se daje prilika da utiču na srednjoročne budžetske tokove i aktivno sudjeluju u pripremi DOB-a.

Vrlo je bitno da budžetski korisnici slijede vladine politike, strateška opredjeljenja, kao i Program javnih investicija, uključujući usvojenu legislativu koja ima finansijske reperkusije već u ovoj fazi budžetskog procesa. Sve informacije koje korisnici dostavljaju o kapitalnim ulaganjima moraju biti u skladu sa Programom javnih investicija.

2.1.1 Rashodi

2.1.1.1 Bruto plate – 611100

Poziciju bruto plaća potrebno je planirati u skladu sa važećim zakonskim propisima ne odstupajući od plana u 2023. godini, osim u dijelu koji se odnosi na smanjenje broja zaposlenih (odlazak u penziju) i ušteda po osnovu zakonskog smanjenja broja prekovremenih sati, što će rezultirati uštedama na poziciji bruto plaća.

Uz zahtjev za dodjelu sredstava je neophodno dostaviti spisak ukupnog broja zaposlenih (imenom i prezimenom), razvrstan po kvalifikacionoj strukturi i važećim platnim razredima za datog budžetskog korisnika, a za planiranje povećanja broja zaposlenih neophodno je dostaviti i Zaključak Vlade Kantona Sarajevo.

Tabela 2.

R/B	Ime i prezime	Platni razred	Kvalifikaciona struktura							Potrebna sredstva za godinu dana
			VSS	VŠS	SSS	NSS	VKV	KV	NK	
1										
2										
3										
UKUPNO										

Platni razred se popunjava za svakog zaposlenika, dok u polja koja se odnose na kvalifikacionu strukturu potrebno je upisati iznos potrebnih sredstava za svakog zaposlenika.

2.1.1.2 Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi – 612100

Planirati u skladu sa važećim Zakonom o doprinosima u Federaciji BiH.

2.1.1.3 Naknade troškova zaposlenih – 611200

Nivo potrebnih sredstava za naknade troškova zaposlenih treba planirati u skladu sa važećim zakonskim propisima.

Tabela 3.

Naknada	Broj zaposlenih	Iznos za 2024. po radniku	Ukupno potrebna sredstva za 2024.
Naknada troškova prevoza na posao i s posla			
Naknada za topli obrok			
Naknada za regres za godišnji odmor			
Otpremnina zbog odlaska u penziju			
Naknada u slučaju smrti i teže invalidnosti			

Prilikom planiranja otpremnina za odlazak u penziju u 2024. godini potrebno je popuniti tabelu koja je prikazana u nastavku (označiti oznakom + mjesec u kojem će otići i upisati potreban iznos sredstava).

Tabela 4.

R/B	Ime i prezime	Jan 2024	Feb 2024	Mart 2024	April 2024	Maj 2024	Juni 2024	Juli 2024	Aug 2024	Sep 2024	Okt 2024	Nov 2024	Dec 2024
1.													
2.													
3.													

2.1.1.4 Izdaci za materijal i usluge – 613000

Za ove namjene planirati racionalna sredstva na način da se obezbjedi osnovno funkcionisanje budžetskih korisnika, pridržavajući se ograničenja u budžetskim sredstvima i ušteda koje je potrebno iskazati.

Planiranu poziciju putnih troškova potrebno je prikazati razvrstano, kako slijedi:

Tabela 5.

Opis	Plan u BKS za 2024. godinu
613110 – Putni troškovi u zemlji	
613111 – Troškovi prevoza u zemlji javnim sredstvima	
613112 – Troškovi prevoza u zemlji službenim sredstvima	
613113 – Putovanje, lična vozila u zemlji	
613114 – Troškovi smještaja za službena putovanja u zemlji	
613115 – Troškovi dnevnica u zemlji	
613120 – Putni troškovi u inostranstvo	
613121 – Troškovi prevoza u inostranstvo javnim sredstvima	
613122 – Troškovi prevoza u inostranstvu službenim sredstvima	
613123 – Putovanje, lična vozila u inostranstvu	
613124 – Troškovi smještaja za službena putovanja u inostranstvu	
613125 – Troškovi dnevnica u inostranstvu	
613190 – Ostale naknade putnih i drugih troškova	
613191 – Ostale naknade putnih i drugih troškova (navesti koji)	

Planiranu poziciju ugovorenih i drugih posebnih usluga potrebno je prikazati razvrstano, kako slijedi:

Tabela 6.

Opis	Plan u BKS za 2024. godinu
613910 – Izdaci za informiranje	
613920 – Usluge za stručno obrazovanje	
613930 – Stručne usluge	
613940 – Medicinske i laboratorijske usluge	
613950 – Usluge ispitivanja okoline	
613960 – Zatezne kamate i troškovi spora	
613970 – Izdaci po osnovu dr.samostalnih djelat. i povrem.samostalnog rada	
613980 – Izdaci za poreze i doprinose na dohodak	
613990 – Ostale nespomenute usluge i dažbine (navesti koje)	

Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju lica sa invaliditetom (član 18.) („Službene novine FBiH“, broj: 9/10), definisano je da je na svakih 16 zaposlenih planirati potrebno planirati najmanje jedno zaposleno lice sa invaliditetom. Subjekti (unutar kojih spadaju i državni organi, organi pravosuđa, organi lokalne uprave, javne službe, ustanove, fondovi, javna preduzeća i dr.), koji ne ispune predhodno navedenu obavezu o zapošljavanju dužni su mjesečno, pri isplati plaća, obračunati i uplatiti u Fond za podsticanje rehabilitacije i zapošljavanja lica sa invaliditetom, novčani iznos u visini 25% od prosječne plaće u Federaciji BiH za svako lice sa invaliditetom koje su bili dužni zaposliti. Svaki budžetski korisnik će izanalizira stanje zaposlenja invalidnih osoba u svom resoru i ukoliko je potrebno planirati sredstva za navedeni Fond i ista predvidjeti na kontu rashoda 613900 Posebna naknada za podsticanje rehabilitacije i zapošljavanja osoba sa invaliditetom.

2.1.1.5 Tekući transferi – 614000

Tekuće transfere treba planirati u skladu sa odredbama posebnih federalnih i/ili kantonalnih propisa i akata, koji regulišu odgovarajuća budžetska izdvajanja i uz svaku ekonomsku klasifikaciju u obrazloženju navesti propis na osnovu kojeg je planiran nivo potrebnih sredstava. **Posebnu pažnju treba obratiti na realnu procjenu mogućih troškova po osnovu sudskih sporova.**

2.1.1.6 Kapitalni transferi – 615000

U okviru ovih rashoda treba planirati namjenska sredstva koja su predviđena da se koriste za kapitalne investicije, sredstva za završetak započetih dugogodišnjih projekata, sredstva za projekte za koje je Vlada već dala saglasnost za finansiranje, kao i prihvaćene projekte u Programu javnih investicija.

U slučaju da se planiraju kapitalne investicije čija vrijednost iznosi više od 500.000 KM, potrebno je u obrazloženju budžetskog zahjeva, uz datu kapitalnu investiciju, navesti da li je ista kandidovana u Programu javnih investicija Kantona Sarajevo 2024-2026, te argumentovano obrazložiti razloge prioritnog investiranja u predložene kapitalne investicije, kao i dokaze da je istu moguće realizovati (postojanje potrebne dokumentacije, eventualnih potrebnih studija izvodljivosti i sl.).

Kao što je naznačeno u drugom poglavlju ove Instrukcije potrebno je dostaviti i kopiju popunjenih IP obrazaca koji se dostavljaju Zavodu za planiranje Kantona Sarajevo do 10.04. tekuće godine.

2.1.1.7 Nabavka stalnih sredstava – 821000

Prilikom planiranja nabavke stalnih sredstava za dati program budžetskog korisnika potrebno je realno iskazati budžetska sredstva i obrazložiti zbog čega je data nabavka značajna za realizaciju navedenog programa.

2.1.1.8 Izdaci za kamate i ostale naknade – 616000 i Otplate dugova – 823000

Sredstva na kontima 616000 i 823000 planirati u skladu sa otplatnim planovima.

2.1.2 Prihodi

Budžetski korisnici su dužni planirati vlastite prihode, donacije, tekuće i kapitalne transfere, namjenske prihode i primitke. Vlastite prihode budžetski korisnici dužni su planirati u skladu sa važećom Uredbom o utvrđivanju vlastitih prihoda, načina i rokova raspodjele („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 51/16 i 24/18).

Ističemo da su u skladu sa Pravilnikom o načinu uplate, pripadnosti i raspodjele javnih prihoda u Federacije BiH („Službene novine FBiH“, br: 54/20, 55/20-Isp, 63/20, 88/20, 28/21, 56/21, 83/21, 1/22, 34/22, 57/22, 76/22, 93/22, 94/22 i 10/23), otvorena nova konta transfera koja razdvajaju **tekuće transfere od kapitalnih transfera i to po svim vrstama uplatioca**. Budžetski korisnici su dužni planirati transfere po nivoima vlasti (planirani transferi iz inostranstva, Države, Federacije, općine, Grada i dr.) u ovisnosti od koga su ih primili ili planiraju da će ih primiti. Budžetski korisnici planiraju donacije i transfere za koje posjeduju potpisan ugovor, sporazum ili sl, kao i donacije i transfere za koje pretpostavljaju da će biti ostvarene na osnovu dugogodišnje saradnje sa davaocima ovih sredstava.

Razgraničeni prihodi nisu predmet planiranja u Dokumentu okvirnog budžeta za period 2024-2026. Potrebno je da budžetski korisnici (npr. UNSA, ustanove socijalne zaštite), koji ostvaruju javne prihode obavljanjem svoje osnovne djelatnosti (vrsta prihoda 722429 ostale kantonalne naknade), **popune tabelu koja slijedi i istu dostave popunjenu.**

Tabela 7.

Vrsta prihoda	Pravni osnov	Iznos
722429		
722429		
722429		
722429		

2.1.3 Indikatori učinka

Indikatori učinka predstavljaju mjere za praćenje napretka u postizanju očekivanih rezultata programa. Kategoriziraju se u skladu s nivoom očekivanih rezultata koju mjere: indikatori izlaznog rezultata (koji mjere pružene usluge/proizvode, odnosno sadržaj i obim posla institucije), indikatori krajnjeg rezultata (koji mjere šta se ostvareni rezultati za krajnje korisnike usluga/institucija) i indikator efikanosti (mjeri trošak po jedinici izlaznog rezultata).

Izlazni rezultat:

Mjeri proizvode i usluge koji proizlaze iz sprovođenja programa. Vrlo konkretni pokazatelji - opipljivi su i mogu se brojati tj. kvantificirati i u skladu s tim budžetski korisnik u eBudget aplikaciji u polje „izlazni rezultat“ navodi indikatore izlaznog rezultata koje će dati program proizvesti i o kojima će budžetski korisnik izvještavati u cilju opravdanosti finansiranja predloženog programa.

Krajnji rezultat:

Mjeri efekat i utjecaj proizvoda i pruženih usluga u smislu uspjeha programa u postizanju njegovog operativnog cilja i strateškog cilja budžetskog korisnika i u skladu s tim budžetski korisnik u eBudget aplikaciji u polje „krajnji rezultat“ navodi indikatore krajnjeg rezultata koje će dati program proizvesti i o kojima će budžetski korisnik izvještavati u cilju opravdanosti finansiranja predloženog programa.

Efikasnost:

Efikasnost mjeri trošak po jedinici izlaznog rezultata, određuje mjeru u kojoj su usluge pružene po minimalnoj cijeni/trošku, te istovremeno ne pokazuje stepen do kojeg program ispunjava svoje ciljeve.

Budžetski korisnici koji po prvi put rade svoj programski budžet bi trebali odabrati mjere iz Strategije razvoja Kantona Sarajevo ili sektorskih strategija koje su donesene na nivou Kantona Sarajevo, a kojima dati program doprinosi. Nakon što odrede navedene mjere, budžetski korisnici bi definisanjem izlaznih i krajnjih rezultata i efikasnosti programa (definišući precizno indikatore svakog navedenog rezultata), trebali uspostaviti mehanizme za praćenje i izvještavanje. Kako vrijeme prolazi, kvalitet i obim ovih informacija bi se kroz bolju statističku evidenciju unutar resora, povećao što će uticati na transparentnost i odgovornost.

2.2 Sudionici u procesu planiranja¹

Ulogu učesnika u procesu planiranja i izrade finansijskog zahtjeva zauzima finansijsko-računovodstveno osoblje, koje vrši koordinaciju kompletnog procesa i pruža potrebne budžetske informacije o istorijskoj potrošnji i budžetskim ograničenjima. S druge strane, osoblje iz ostalih organizacionih jedinica, uz stručnu i tehničku pomoć finansijsko-računovodstvenog osoblja, priprema ulazne podatke potrebne za procjenu potrebnih budžetskih sredstava u narednim godinama, a na osnovu prioriteta politika i planova rada. Ističemo, da je rukovodilac budžetskog korisnika odgovoran za razvoj sistema komunikacije između organizacionih jedinica u procesu pripreme i izrade tabela pregleda prioriteta u okviru finansijskog zahtjeva.

U skladu sa navedenim, od iznimne važnosti je da svi budžetski korisnici trebaju primjenjivati visoko participativan pristup u okviru svojih resora i bazirati se na konsultacijama i aktivnom učešću i rukovodilaca i relevantnog tehničkog osoblja svih organizacionih jedinica ne samo finansijsko-računovodstvenog osoblja. Postavljanjem pristupa na ovakav način, znači da će finansijski zahtjev u svojoj izradi postići veći nivo kvaliteta.

¹ Budžetske instrukcije br.1. 2018 – 2020 Federalno ministarstvo finansija

3 DINAMIKA I ROKOVI PRIPREME DOB-A

Nakon što primi budžetske zahtjeve, Ministarstvo finansija će analizirati sve izložene prioritete i u skladu sa usvojenim Smjernicama ekonomske i fiskalne politike Kantona Sarajevo i fiskalnim okvirom Kantona Sarajevo za period 2024-2026 g., dati svoje preporuke Vladi KS. Vlada KS će usvojiti gornje granice potrošnje za svakog budžetskog korisnika na sjednici Vlade KS u skladu sa fiskalnim okvirom. Navedena ograničenja predstavljat će okvir za zahtjeve korisnika koji će biti dostavljeni kasnije u budžetskom ciklusu.

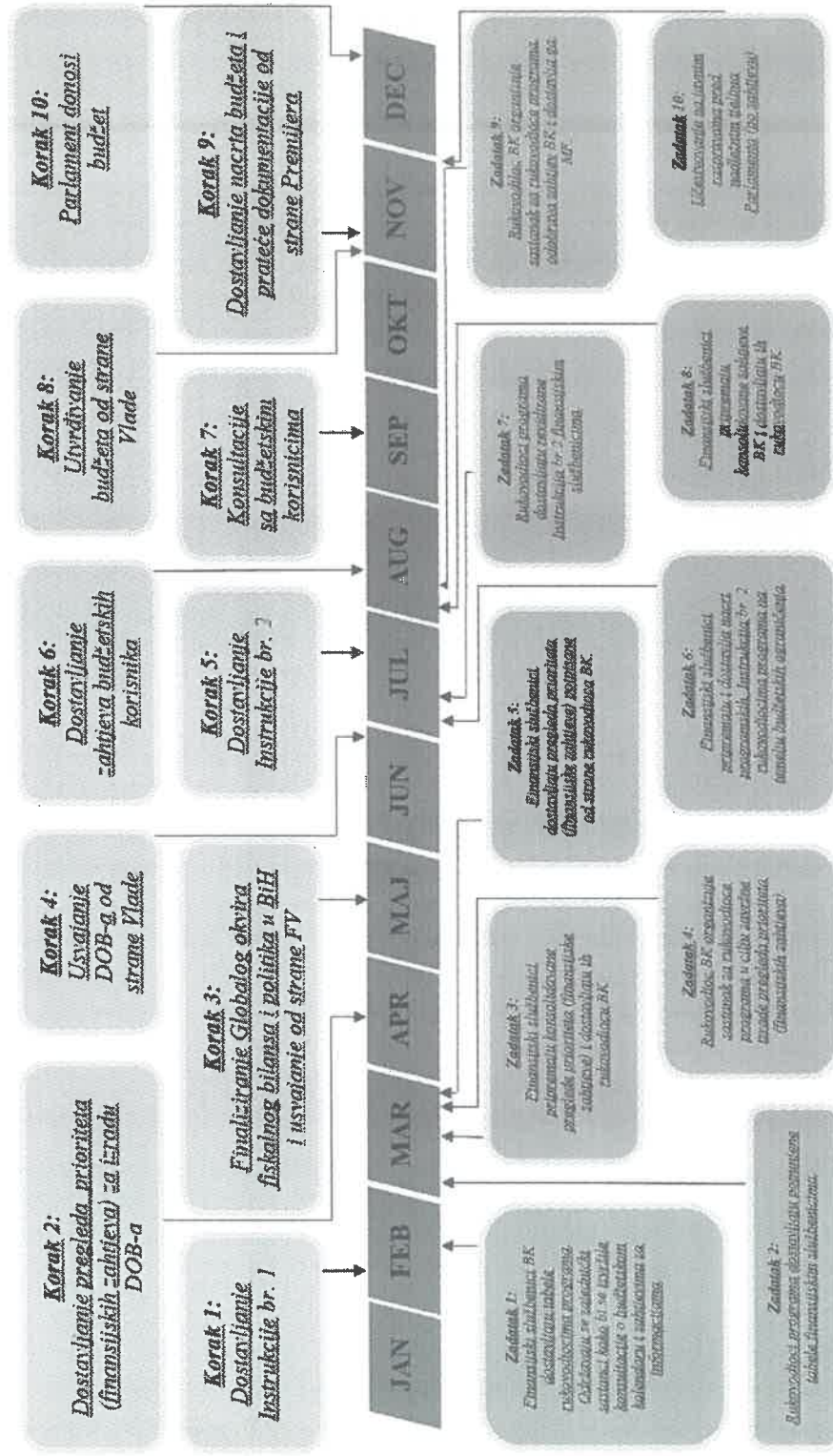
Nedostavljanje budžetskih zahtjeva u zakonskom roku i/ili nedovoljno obrazloženje budžetskih linija može se odraziti na visinu utvrđene gornje granice za budžetskog korisnika. Svi rokovi vezani za izradu DOB-a KS za period 2024-2026, kao i Budžeta KS za 2024. godinu nalaze se pod naslovom „Rokovi za izradu DOB-a 2024.-2026. i Budžeta KS za 2024. godinu“. Od budžetskih korisnika se očekuje da pripreme svoje budžetske zahtjeve u skladu sa uputama iz ove instrukcije, da pošalju budžetske zahtjeve u elektronskoj formi (putem aplikacije eBudget), te da autentičan zahtjev iz aplikacije eBudget odštampaju i ovjeren uz dostavni popratni akt, putem protokola Kantona Sarajevo dostave Ministarstvu finansija najkasnije do **15.04.2023. godine**.

Napominjemo da potrošačke jedinice svoje zahtjeve dostavljaju svojim resornim ministarstvima koji će objedinjene zahtjeve unutar svog resora dostaviti Ministarstvu finansija.

3.1 Rokovi za izradu DOB-a 2024.-2026. i Budžeta KS za 2024. godinu

Ključni zadaci	Rezultati	Odgovorna ustanova	Ključni datumi
1. Dostavljanje Instrukcija broj 1. svim budžetskim korisnicima na popunjavanje	Upoznavanje budžetskih korisnika sa elementima Instrukcija broj 1.	Ministarstvo finansija	15. februar 2023.
2. Dostavljene popunjene tabele 1,2,3,4	Tabele prioriteta budžetskih korisnika urađene i dostavljene Ministarstvu finansija	Budžetski korisnici	15. april 2023.
3. Projekcije prihoda od indirektnih i direktnih poreza kantona za period 2024 – 2026	Ulazni elementi za DOB KS	Federalno ministarstvo finansija	15. maj 2023.
4. Razgovori sa budžetskim korisnicima	Razgovori između Ministarstva finansija i budžetskih korisnika po pitanju dostavljenih programa za DOB i zahtjeva za budžetskim sredstvima za finansiranje programa	Ministarstvo finansija, budžetski korisnici	20. maj 2023.
5. Smjernice i ciljevi fiskalne politike KS za period 2024 – 2026	Usvajanje Smjernica	Vlada KS	31. maj 2023.
6. Izrada DOB-a	Podnošenje DOB-a Vladi	Ministarstvo finansija	15. juni 2023.
7. Objavljivanje usvojenog DOB-a na web stranici	Usvajanje DOB-a	Vlada KS	do 30. juni 2023.
8. Početne gornje granice rashoda za Budžet KS za 2024. god. (Instrukcije za budžetske korisnike broj 2.)	Objavljen DOB na web stranici	Ministarstvo finansija	do 15. juli 2023.
9. Zahtjevi budžetskih korisnika za 2024. godinu	Slanje Instrukcija za budžetske korisnike broj 2. „Početne gornje granice rashoda za budžetske korisnike i zahtjevi budžetskih korisnika za finansiranjem iz budžetskih sredstava“ u 2024. godini	Ministarstvo finansija	15. juli 2023.
10. Razgovori sa budžetskim korisnicima	Budžetski zahtjevi finalizirani i dostavljeni Ministarstvu finansija	Budžetski korisnici	31. august 2023.
11. Usvajanje Nacrta budžeta KS za 2024. godinu od strane Vlade	Razgovori između Ministarstva finansija i budžetskih korisnika po pitanju raspodjele budžetskih sredstava i prioriteta potrošnje budžetskih korisnika	Ministarstvo finansija, budžetski korisnici	do 30. septembar 2023.
12. Razmatranje i usvajanje Nacrta budžeta KS za 2024. godinu na Skupštini	a. Podnošenje Nacrta budžeta KS za 2024. g., uključujući predložene konačne gornje granice rashoda (plafone) Vladi	Ministarstvo finansija	do 31. oktobar 2023.
13. Javna rasprava na Naert Budžeta KS za 2024. godinu	b. Usvajanje Nacrta budžeta KS za 2024. g. od strane Vlade	Vlada KS	do 5. novembra 2023.
14. Usvajanje Prijedloga budžeta KS za 2024. godinu od strane Vlade	a. Podnošenje Nacrta budžeta KS za 2024. g. Skupštini KS	Vlada KS	do 6. novembra 2023.
15. Razmatranje i usvajanje Budžeta KS za 2024. godinu na Skupštini	b. Skupština usvaja Nact budžeta KS za 2024. godinu	Skupština KS	do 20. novembra 2023.
	Izveštaj o provedenoj javnoj raspravi na Nact Budžeta KS za 2024. godinu	Ministarstvo finansija	12. decembar 2023.
	a. Podnošenje Prijedloga budžeta KS za 2024. g. Vladi	Ministarstvo finansija	13. decembar 2023.
	b. Usvajanje Prijedloga budžeta KS za 2024. g. od strane Vlade	Vlada KS	14. decembar 2023.
	a. Podnošenje Prijedloga budžeta KS za 2024. g. Skupštini KS	Vlada KS	15. decembar 2023.
	b. Skupština usvaja Prijedlog budžeta KS za 2024. godinu	Skupština KS	do 31. decembar 2023.

3.2 Pristup u 10 koraka

Broj: 08-01-11-4181/23 NK
Sarajevo, 15.02.2023. godine